

Rättsfall från Kammarrätterna

Rättegångskostnader

Besvär av W angående inkomsttaxering 1970. – W hade såsom ledare för ett företag som ägdes av hans syster låtit företaget ingå borgensförbindelse för ett kundföretag. På grund av kundföretagets obestånd tvingades företaget att infria borgensåtagandet. I en process mellan W och systemen, sedan W slutat anställningen, konstaterade vederbörande domstol att W utan några förbehåll utfäst sig att ersätta systemen den förlust hon lidit genom borgensåtagandets fullgörande. Det ansågs att W var ersättningskyldig och att han skulle svara för systemens och sina egna rättegångskostnader. KR ansåg sådana omständigheter ej ha visats att W:s rättegångskostnader i processen utgjort för W avdragsgill omkostnad för intäkternas förvärvande eller bibehållande. (KR i Sthlm 2.10.1973).

Anm.: Se bl a Svensk Skattetidning 1936 s 65 (Geijer), 1961 s 411 (Rabe), 1965 s 101, 307 (Welinder), Tidskrift för Sveriges Advokatsamfund s 287 (Danielsson), KGA Sandström, Om beskattning av inkomst av rörelse s 485, Welinder, Beskattning av inkomst och förmögenhet, del I s 127, del II s 82.

Advokats avgift till servicebolag

Besvär av advokaten L. angående inkomsttaxering 1971. – Hos LSR yrkade L att få avdrag för avgift 360 kr till Sveriges Advokaters Service AB, vilken avgift han ej avdragit såsom kostnad vid redovisningen av bedriven advokatrörelse.

TI avstyrkte besvären och anförde. Från Sveriges Advokatsamfund har inhämtats bl a att Sveriges Advokaters Service AB har till uppgift att lämna samfundsledamöterna intern och extern service samt att hålla dem orienterade om förändringar inom olika rättsområden. Vidare har upplysts, att utrednings- eller liknande uppdrag ej mottages från enskilda samfundsledamöter, att avgiften till servicebolaget måste erläggas av samtliga aktiva samfundsledamöter, samt att man ej kan komma i åtnjutande av bolagets service utan att vara samfundsledamot. På grund av vad sålunda framkommit bör avgiften till servicebolaget jämföras med medlemsavgifter vilka enligt praxis ej är avdragsgilla.

LSR vägrade avdrag och yttrade: LSR finner ej skäl göra skillnad mellan avgiften till Sveriges Advokaters Service AB och andra medlemsavgifter. Avgiftens storlek har ej varit beroende av medlemmens utnyttjande av den service som kunnat erbjudas. Av de uppgifter som lämnats framgår dessutom att uppdrag ej kunnat erbjudas enskilda medlemmar.

Hos KR framhöll L bl. a. att avgift till särskilt servicebolag skilde sig från vanliga medlemsavgifter däri att avgiften, i den mån den icke förbrukats genom avdragsgilla kostnader, blir beskattad hos bolaget. Det torde vara känt, att ett flertal branscher

arbetar med särskilda servicebolag och mig veterligt har det därvid icke ifrågasatts, att medlem, som debiteras avgift till servicebolaget, skall erhålla avdrag för avgiften. Någon anledning att särbehandla Sveriges Advokaters Service AB synes icke föreligga.

KR fann ej visat att ifrågavarande avgift är avdragsgill vid taxeringen och lämnade därför besvären utan bifall. (KR Sthlm 8.10.1973.)

Skadestånd till kund som drabbats av olycksfall i verkstadslokal

Besvär av J angående inkomsttaxering 1971. – J som bedrev bensinförsäljning, yrkade i rörelsebilaga till deklarationen avdrag med 5 000 kr från sin inkomst av bensinförsäljningen för skadestånd som han utbetalt till H för sveda och värk som denne ådragit sig när han ramlat ner i en smörjgrop. — TN medgav avdraget. TO var dock skiljaktig. Enligt denne kunde utbetalningen ej anses utgöra normal kostnad i rörelsen utan fick betraktas som kapitalförlust.

Beträffande olyckan framkom i målet bl a följande: H, kund hos J, hade på kvällen kommit till J:s mack för att avhämta ett batteri, vilket varit inlämnat för laddning. J hade hänvisat H till smörjhallen, där batteriet fanns att avhämta. H gick in i smörjhallen utan att tända ljuset och ramlade därvid ner i smörjgropen (ca 2 meters fallhöjd). H ådrog sig svåra huvudskador. J hade till H betalt 5 000 kr, utan att "saken därvidlag drivits till domstol".

På talan av TI vägrade LSR avdraget. KR – där J klagade – yttrade: Olyckshändelser av det slag J:s kund råkat ut för får anses höra till de risker man måste räkna med i sådana lokaliteter i vilka J bedrivit sin rörelse. Det av J utgivna skadeståndet får därför anses utgöra en i rörelsen avdragsgill omkostnad. (KR i Sthlm 24.10.1973.)

Anm.: Jämför RÅ 1960 ref 17 och 1969 ref 4 (Skattenytt 1960 s 336 och 1969 s 545). Se även Svensk Skattetidning 1961 s 411 (Rabe).

Fråga om reducering av villaschablon för ombyggnad

Besvär av E angående inkomsttaxering 1971. – E köpte den 2 febr 1970 en tvåfamiljsfastighet i Osby kommun. Han var själv bosatt i Visby, där han hade tjänst till den 1 sept 1970. Fastighetens båda lägenheter var uthyrda, den ena till den 1 april och den andra till den 1 maj 1970. E lät ombygga fastigheten från tvåfamiljsfastighet till enfamiljsfastighet. Ombyggnadsarbetena påbörjades så snart hyresgästerna i respektive lägenheter avflyttat. I självdeklaration redovisade E fastigheten enligt schablonmetoden men beräknade intäkten och det extra avdraget till endast 4/12 av schablonbeloppen för helt år räknat. – TN beräknade intäkten av fastigheten och det extra avdraget efter den totala innehavstiden oavsett ombyggnaden till 11/12 av schablonbeloppen för år räknat.

Hos LSR yrkade E att taxeras enligt deklarationen. – LSR avslog yrkandet med motivering bl a att den tid då fastigheten inte utnyttjats för bostadsändamål endast

avsåg en kortare tid av beskattningsåret och skälet härtill inte var att fastigheten drabbats av eldsvåda eller därmed jämförlig händelse.

KR, där E fullföljde sin talan yttrade: Av handlingarna framgår att fastigheten, som E förvärvat den 2 febr 1970, på grund av ombyggnad från tvåfamiljsfastighet till enfamiljsfastighet icke kunnat utnyttjas under tiden maj-augusti under beskattningsåret vare sig för uthyrning av lägenhet eller såsom bostad åt E. Vidare framgår att en av lägenheterna i den tidigare tvåfamiljsfastigheten på grund av ombyggnadsarbetena icke heller kunnat utnyttjas under april månad samma år. – Med hänsyn till vad sålunda förekommit finner KR – enligt 24 § 2 mom tredje stycket KL – att intäkten av fastigheten ävensom det extra avdraget, som för år räknat utgör 1 460 kr respektive 500 kr, skall nedsättas med 5,5/12. För fastigheten uppkommer härvid underskott med 823 kr. (KR i Sthlm 30.10.1973; en ledamot av KR ansåg att sådant förhållande som avses i 24 § 2 mom tredje stycket KL på grund varav E:s intäkt av fastigheten bort beräknas till lägre belopp än enligt LSR:s beslut icke kunde anses ha förelegat.)

Avdrag för skuld avseende premie för pensionsförsäkring

Besvär av TI angående bolaget X:s inkomsttaxering 1971. – Ett aktiebolag X med räkenskapsår den 1 april 1969–den 31 mars 1970 beslöt den 12 januari 1970 att dess direktör, ende aktieägaren, skulle få tjänstepension. Vid bokslutet minskade bolaget räkenskapsårets vinst med beräknad premie, 22 000 kr, för en pensionsförsäkring. Bolaget tecknade den 1 nov 1970 sådan försäkring, varvid aktieägaren angavs som ägare, och erlade den första premien, 22 000 kr, den 28 december 1970.

LSR fann med hänsyn till omständigheterna i målet bindande förpliktelse för bolaget att betala försäkringspremie för aktieägaren på 22 000 kr föreligga före den 31 mars 1970 och då utbetalning av premien därjämte skett under följande räkenskapsår, förklarade LSR bolaget vara berättigat till avdrag för beloppet 22 000 kr vid 1971 års taxering. – KR: ej ändring. (KR i Sthlm 11.9.1973.)

Avsättning för garanti avseende säkerhetskontroll på sålda bilar

Besvär av bolaget Y angående inkomsttaxering 1971. – KR yttrade: Av handlingarna i målet framgår följande. Bolaget är återförsäljare av General Motors (nedan kallat GM) bilar. 1968 införde GM en s k 5 5 5-garanti som bl a innebar att återförsäljare påtog sig ansvaret för att utan kostnad för bilköparen utföra 5 säkerhetskontroller under en 5-årsperiod eller inom en körsträcka av 6 000 mil. Säkerhetskontrollen hade av GM värderats till 30 kr per kontroll eller totalt 150 kr. Detta belopp hade dragits av det nettopris som återförsäljaren betalat för bilen till GM. Bilköparen fick däremot betala ordinarie pris. I den mån säkerhetskontrollen ej utfördes av det företag som sålt bilen hade GM förbehållit sig att debitera ifrågavarande företag ett belopp motsvarande erhållen rabattering. För varje ny GM-bil bolaget sålde avsattes 150 kr på kontot ”garantireserv-nya bilar”. – Vad som sålunda framkommit representerar en vid beskattningsårets utgång redan föreliggande förpliktelse och ej enbart

en befarad sådan. KR finner på grund av det anförda att bolaget enligt 41 § KL anv punkt 1 sextonde stycket äger göra avsättning i räkenskaperna för täckande av de utgifter som bolaget kommer att få vidkännas på grund av sina åtaganden för försålda GM-bilar. (KR i Sthlm 12.9.1973.)

Ökade levnadskostnader vid endagsförrättningar utan traktamente

Besvär av mätningssmannen J angående inkomsttaxering 1970. – Enligt anställningsavtal var J berättigad till traktamente vid förrättning utom hemorten då bortovaron översteg ordinarie arbetstid plus en timme. Med hemort avsågs enligt avtalet ett område begränsat av en cirkelperiferi med 25 km radie räknat från avdelningens expedition. – I sin deklaration yrkade J från sin inkomst av tjänst hos Svenska byggnadsarbetarförbundet om 40 652 kr avdrag med bl a 675 kr för ökade levnadskostnader avseende 45 förrättningsdagar då han ej erhållit traktamentsersättning från arbetsgivaren.

LSR meddelade följande beslut: Om arbetsgivaren ger den anställde traktamente gäller presumptionen att ersättningen motsvaras av avdragsgilla merkostnader för mat m m. Eftersom traktamentsersättning för ifrågavarande förrättningar såvitt handlingarna i målet utvisar inte betalats av arbetsgivaren ankommer det på J att visa att han haft ökade levnadskostnader som bör föranleda avdrag vid taxeringen. Den utredning som J själv åberopar visar dock att bortovaron från hemmet i genomsnitt endast varat omkring 10 timmar per dag. Med hänsyn härtill och övriga upplysta omständigheter framstår det inte som sannolikt att J varit borta från hemmet så länge att han behövt äta två huvudmål per dag utom hemmet. Om bortovaron inte är längre än att den hindrar den skattskyldige från att inta ett huvudmål på hemorten medges i praxis inget avdrag. LSR finner på de anförda skälen att J inte är berättigad till det yrkade avdraget.

KR yttrade: J får – oavsett att han ej enligt anställningsavtalet varit berättigad till traktamente för de förrättningsdagar om vilka nu är fråga – anses berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader åtminstone under 12 förrättningsdagar då han enligt egna uppgifter varit borta från hemorten mer än 10 timmar. Anledning saknas anta att av J yrkat avdrag om 15 kr för dag för sådana kostnader i och för sig är för högt beräknat. I enlighet härmed skall J medges ytterligare avdrag från sina inkomster av tjänst med 180 kr. (KR i Sthlm 9.10.1973; en ledamot av KR: ej ändring.)

Anm: Se t ex RÅ 1969 ref 45 I, 1970 ref 8 (Skattenytt 1970 s 179 och 354) samt 1971 ref 49 I.

Arbetsrum i egen villa

Besvär av adjunkten L angående inkomsttaxering 1971. – L yrkade vid beräkning av inkomst av tjänst avdrag med 1 200 kr för kostnad för arbetsrum i egen villafastighet. Bostaden omfattade 7 rum och kök med en total lägenhetsyta av 200 kvadrater. Inkomsten beräknades enligt villaschablonen. Familjen bestod av två vuxna och tre barn. – TN vägrade avdrag.

Hos LSR vidhöll L sitt yrkande. Han framhöll att han förutom sin tjänst som adjunkt drev konsulterande verksamhet som gav honom intäkter på omkring 17 000 kr och att han för denna verksamhet behövde ett särskilt arbetsrum. Han hade skaffat villan för att kunna utvidga konsultverksamheten. Bostadsytan var större än vad som behövdes för familjebostad. – LSR medgav avdrag med 200 kr, motsvarande på arbetsrummet belöpande andel av fastighetskostnaderna utom räntor, vilka redan avdragits i förvärvskällan annan fastighet.

Hos KR fullföljde L sin talan. – KR yttrade: Lika med skatterätten finner KR att L använt ett rum i fastigheten såsom arbetsrum och att han är berättigad till avdrag under inkomst av tjänst för kostnad härför. Denna kostnad bör beräknas på grundval av en uppskattning av skäligt hyresvärde för rummet i fråga. Vid sådan bedömning finner KR vad L yrkat icke vara oskäligt. L bör därför medges avdrag med 1 200 kr, innebärande en nedsättning av taxeringarna med 1 000 kr. (KR i Sthlm 7.11.1973.)

Fråga om transaktioner för kringgående av realisationsvinstbeskattning

Besvär av X angående inkomsttaxering 1971. – En person X – den skattskyldige – hade 1970 sålt en fastighet för 170.000 kr, vilken åtta dagar senare av köparen överlätits vidare för 200 000 kr. Nämnade köpare hade därefter till den skattskyldige sålt en annan fastighet vilken dagen innan förvärvats för ett 30 000 kr högre belopp. Köparen hade även tillträtt fastigheterna dagen innan den efterföljande förvärvaren och den skattskyldige tillträdde resp fastigheter. – Den skattskyldige, som ansågs ha sålt fastigheten för 200 000 kr, beskattades för med anledning härav uppkommen realisationsvinst. (KR i Sthlm 30.10.1973.)

Arvode till bank för omplacering av värdepapper

Besvär av Ö angående inkomsttaxering 1971. – LSR förvägrade Ö ett med 842 kr yrkat avdrag för ersättning till bank för ”Aktiv Placeringstjänst”.

Sedan Ö anfört besvär hos KR yttrade TI: Beloppet 842 kr avsåg särskilt arvode till bank för Aktiv Placeringstjänst. Denna innebar att banken enligt avtal två gånger varje år gick igenom de deponerade värdepapperen och därefter, beroende på hur man överenskommit, antingen själv vidtog lämpliga omplaceringar eller föreslog att sådana skulle göras. – KR: ej ändring. (KR i Sthlm 8.10.1973.)

Anm: Se t ex RÅ 1965 ref 23 (Skattenytt 1966 s 40) och RÅ 1968 not 472. Se anmärkning i registret.

Nytt bokslut

Besvär av G angående inkomsttaxering 1970. – G bedrev byggnadsrörelse. Sedan TI hos LSR yrkat höjning av rörelseinkomsten av skäl, varom nu ej är fråga, hemställde G att beredas möjlighet att i nytt bokslut få verkställa nedskrivning av varulagret med belopp motsvarande den höjning, som kunde ifrågakomma. – Såväl LSR som KR avslög G:s yrkande.

KR yttrade: G har icke verkställt nytt bokslut avseende beskattningsåret 1969 och

sådana omständigheter, som kan föranleda att ett sådant bokslut skulle kunna medföra nedsättning av nu ifrågavarande taxeringar, föreligger icke. (KR i Sthlm 1.10.1973.)

Fråga hur stor del av försäkringsersättning som utgjort ackumulerad inkomst

Besvär av E angående inkomsttaxering 1970. – På grund av trafikolycka den 16 februari 1966 utbetalade ett försäkringsbolag 1969 ersättning till E med 14 418 kr, varav 500 kr för förlorad arbetsförtjänst under första tiden 1966 och 13 918 kr som livränta till utgången av 1969. KR ansåg hela beloppet 14 418 kr utgöra ackumulerad inkomst, även den del av livräntan, 2 529 kr, som belöpte på senare delen av 1969 och som uppgavs ha utbetalats i normal ordning. (KR i Sthlm 5.7.1973.)